

عنوان مقاله:

نقد و بررسی کارکردی جوایز ادبی در ایران با رویکرد مدل زمینه ای (مطالعه موردی: جوایز ادبی شعر و داستان از ۱۳۷۵ تاکنون)

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهش‌های میان رشته‌ای زبان و ادبیات فارسی، دوره 3، شماره 1 (سال: 1403)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسندگان:

سید علی سراج - دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه نیشابور، نیشابور، ایران.

سید زکریا محمودی رجا - استادیار، گروه علوم سیاسی، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه شهید چمران، اهواز، ایران.

حسین رهاد - کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه نیشابور.

خلاصه مقاله:

نهادینه شدن فرهنگ مطالعه، ارتقای خلاقیت ادبی و ایجاد انگیزش مثبت در قالب جوایز، علاوه بر محقق شدن زمینه‌های جامعه‌پذیری، معرفت‌افزایی، تشکیل شخصیت فردی و اجتماعی؛ نقش مهمی در توسعه دستاوردهای مادی و معنوی تمدن‌ها دارد. در پژوهش حاضر با روش کیفی و بهره‌گیری از رویکرد پژوهشی داده‌بنیاد (گرنند تئوری) به این سوالات اصلی پاسخ داده شد که مهم‌ترین کارکردهای جوایز ادبی در سطح جامعه کدام‌اند؟ آسیب‌های برگزاری جوایز و راهکارهای تحقق مطلوب آن چیست؟ برای پاسخ به سوالات مذکور، علاوه بر استفاده از منابع اسنادی، با بیش از ۳۰ نفر از صاحب‌نظران درون و برون دانشگاهی، افرادی که در حوزه اجرایی جوایز ادبی نقش داشتند یا منتخبان جوایز ادبی در دوره‌های قبلی بودند، مصاحبه عمیق صورت گرفت. پس از گردآوری داده‌ها، تجزیه و تحلیل در قالب کدگذاری باز و محوری انجام و در نفر دهم، اشباع نظری حاصل شد. نتایج مشخص کرد که کم‌وکیف سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، مستقل بودن، استمرار در برگزاری جوایز و جشنواره‌های ادبی، نقش مهمی در نهادینه‌سازی و کارآمدی این جوایز دارد. ارتقای سطوح کمی و کیفی آثار خلاق، معرفت‌افزایی، تقویت ارتباطات اجتماعی و توسعه فضای گفت‌وگویی و نقادی، ترویج مطالبه‌گری و پاسخ‌گویی، آگاهی‌بخشی و جامعه‌پذیر کردن فرهنگ مطالعه و کتاب‌خوانی از جمله مهم‌ترین کارکردهای این جوایز است. اعتماد به جشنواره‌ها و جوایز مهم‌ترین اتفاقی است که می‌تواند در رشد و بالندگی و تاثیرگذاری آن‌ها موثر باشد و ضمن اقبال مردم و متولیان امر به جوایز، در ارتقای صنعت نشر تاثیرگذار باشد.

کلمات کلیدی:

جوایز ادبی، ژانر ادبی، معرفت‌افزایی، تفکر خلاق، گرنندتئوری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2094476>

